

Dušan Samuel JURKOVIC – náš architekt

NÁMET
NA PROJEKT
ČEZHRANIČNEJ
SPOLUPRÁCE

Dušan Samuel Jurkovič

– náš architekt

03 DUŠAN SAMUEL JURKOVIČ
ČESKO-SLOVENSKÝ ARCHITEKT

07 PROJEKT DUŠAN SAMUEL JURKOVIČ – NÁŠ ARCHITEKT

08 VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA PROJEKTU
– PAMÄTNÁ IZBA D. S. JURKOVIČA V BREZOVEJ POD BRADLOM
– MUZEUM LUHAČOVICKÉHO ZÁLESÍ V LUHAČOVICIACH
– DOTERAJŠIA CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

12 PROJEKTOVÝ TÍM
REFERENCIE

14 MÚZEUM D. S. JURKOVIČA V BREZOVEJ POD BRADLOM
– PRIESTOR PRE ZRIADENIE MÚZEA
– KULTÚRA AJ SPOZA HRANICE
– PÔDORYS
– VIZUALIZÁCIE
– MODEL RODNÉHO DOMU SAMUELA JURKOVIČA
– JURKOVIČOVA IZBA

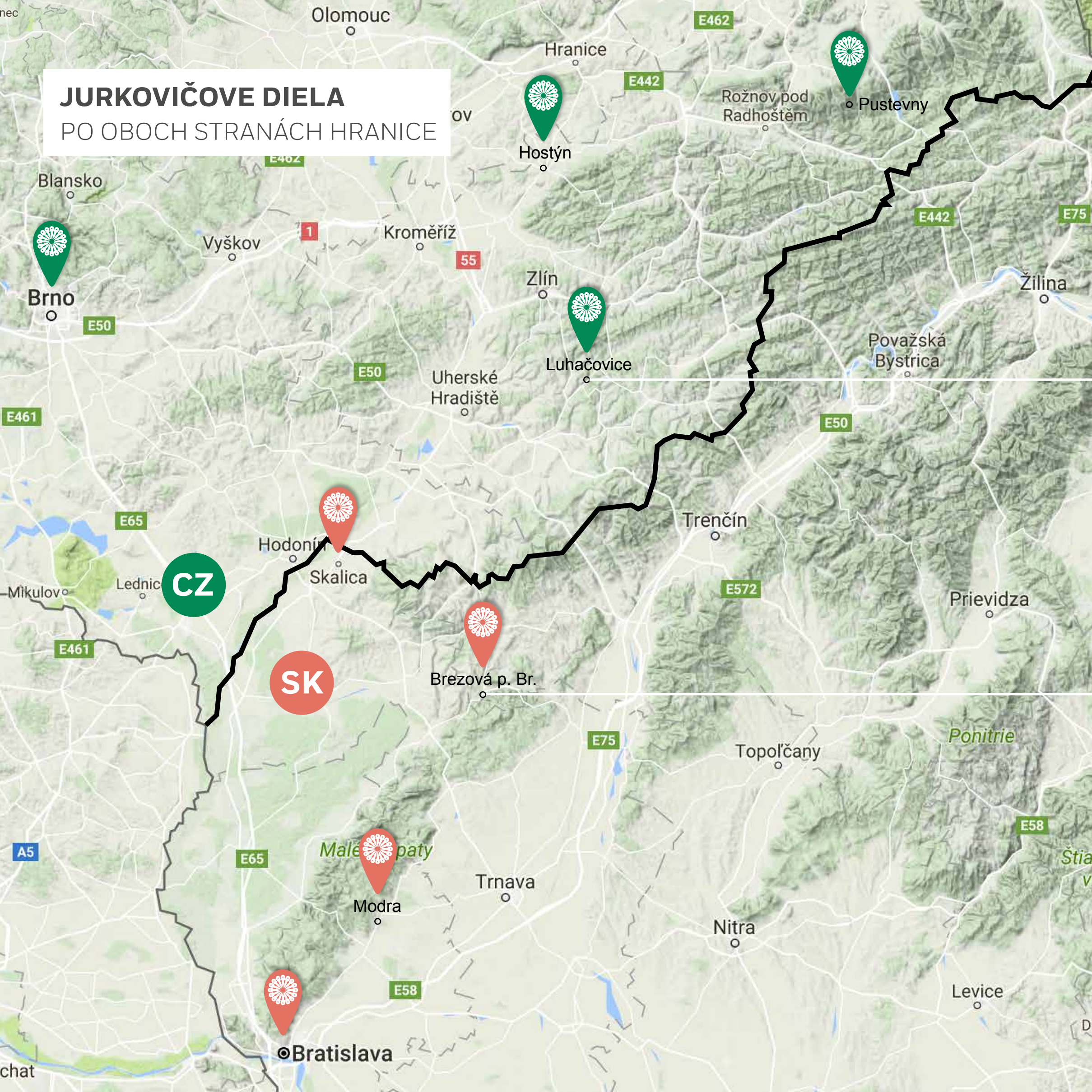
24 SPOLOČNE ZDIEĽANÉ VÝDAJE

**25 KABINET D. S. JURKOVIČA V MUZEU LUHAČOVICKÉHO
ZÁLESÍ V LUHAČOVICIACH**

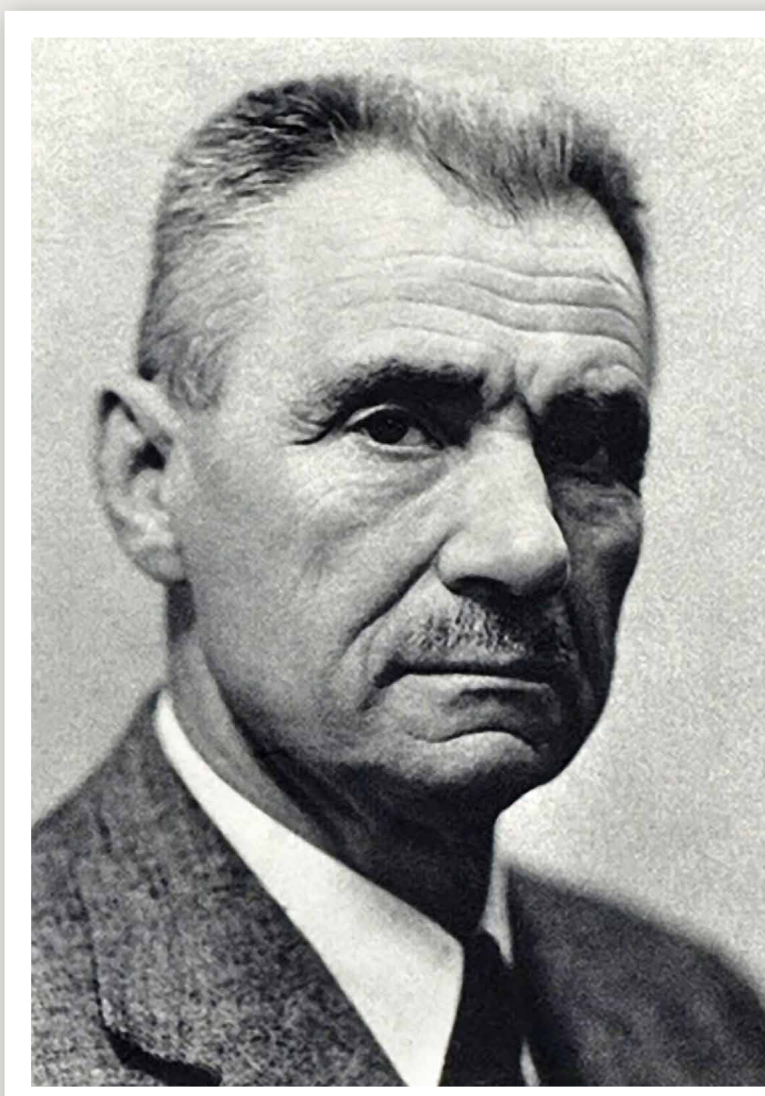
27 VÝZNAM PROJEKTU A JEHO UDRŽATEĽNOSŤ

JURKOVIČOVE DIELA PO OBOCH STRANÁCH HRANICE

DUŠAN SAMUEL JURKOVIČ ČESKO-SLOVENSKÝ ARCHITEKT

Dušan Samuel Jurkovič (23. 8. 1868 – 21. 12. 1947)

Vo svojej tvorbe cielavedome uplatňoval prvky ľudovej kultúry i moderné trendy európskej architektúry prvej polovice 20. storočia. Bol autorom nielen pôvabných secesných budov, ale aj moderných funkcionalistických stavieb, či pôsobivých pomníkov a pamätníkov. V rokoch 1889 až 1918 žil a tvoril na Morave, po roku 1918 na Slovensku.

Jurkovič sa svojím životom i dielom na českej i slovenskej strane cezhraničného regiónu natrvalo zapísal do kultúrneho dedičstva oboch národov.

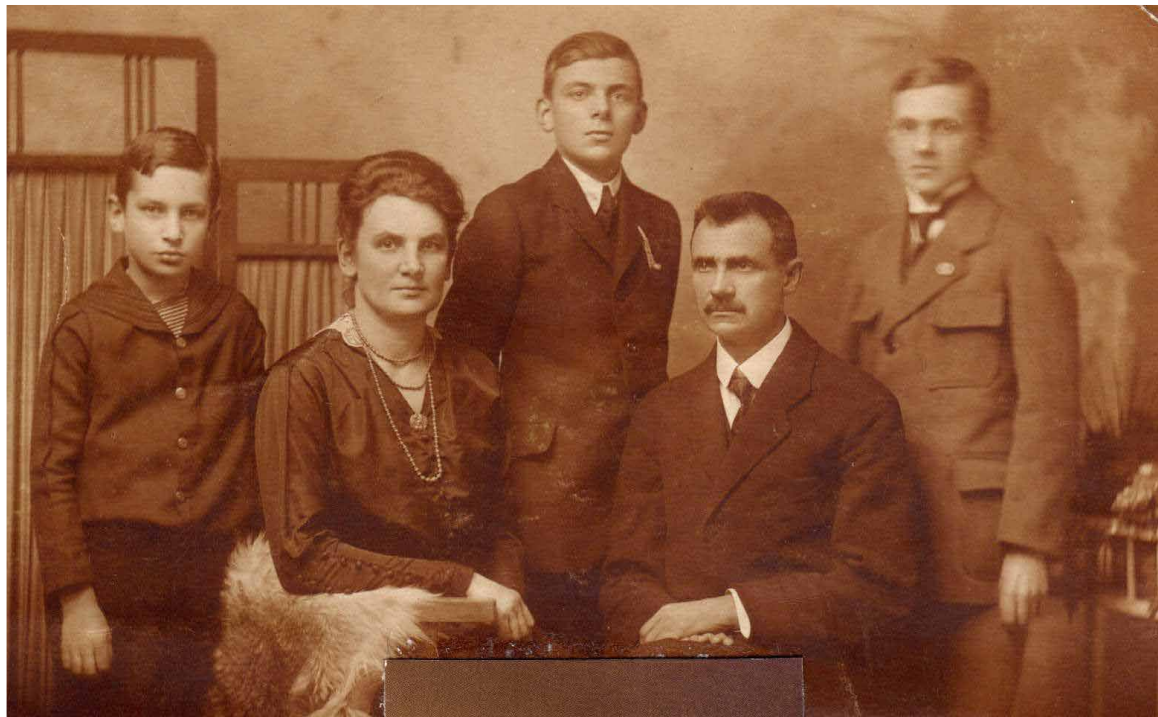
03

SK

CZ

DUŠAN SAMUEL JURKOVIČ

ČESKO-SLOVENSKÝ ARCHITEKT

Dušan Samuel Jurkovič sa narodil v obci Turá Lúka, ktorá je dnes časťou mesta Myjava. V roku 1873 Jurkovičov otec získal miesto notára vo svojom rodisku a tak Jurkovič od piatich rokov vyrastal v Brezovej pod Bradlom. Po absolvovaní evanjelickej cirkevnej školy v Brezovej navštevoval maďarskú meštiansku školu v Šamoríne a nižšie gymnázium v Šoproni. V rokoch 1884 - 1888 študoval na Štátnej škole remesiel vo Viedni staveľský odbor.

Viedenská škola Jurkovičovi sprostredkovala metódy tvorby, ktoré ho naučili na jednej strane otvorenosti voči novým podnetom a technickým postupom a na druhej strane tiež schopnosti pracovať v rozmanitých štýloch, vyhovujúcich účelu stavby, či potrebám jej zadávateľa.

Po krátkej praxi u staviteľa Blažaja Bullu v Martine Jurkovič žil a tvoril na **Morave**, kde boli slobodnejšie pomery ako vo vtedajšom Uhorsku. Jurkovič pochádzal z národoveckej rodiny (jeho ujcom bol Jozef Miloslav Hurban), zapájal sa do národných aktivít a v Uhorsku nemohol počítať s úspešnou profesionálnou kariérou. Rozhodnutie pôsobiť na Morave Jurkovičovi uľahčoval fakt, že pochádzal z kraja, ktorého evanjelickí vzdelanci mali tradičné väzby k českej kultúre. V roku 1889 nastúpil do kancelárie architekta Michala Urbánka vo Vsetíne. Od roku 1899 žil a pôsobil v Brne už ako samostatný architekt. Roku 1903 sa oženil s dcérou brnianskeho továrnikara Roberta Bartelmusa Boženou, narodili sa im traja synovia.

Z Jurkovičovej tvorby na Morave možno spomenúť súbor drevených, ľudovou architektúrou inšpirovaných, turistických stavieb na **Pustevnách na Radhošti**, za ktoré si vyslúžil pomenovanie básnik dreva, komplex kúpeľných budov v **Luhačovicach**, či jeho vlastnú vilu v **Brne** - Žabovřeskách. Jurkovič sa venoval i národopisnému výskumu českého i slovenského územia.

Počas I. svetovej vojny Jurkovič narukoval do rakúsko-uhorskej armády. **V horách západnej Haliče vybudoval 42 vojenských cintorínov a pamätníkov**. Získal bohaté skúsenosti so zasadením architektúry do krajiny i s rôznymi spôsobmi opracovania materiálov. Tvorba pomníkov a pamätníkov sa stala dôležitou a trvalou súčasťou jeho ďalšieho diela.

Po vzniku Československej republiky sa Jurkovič vrátil späť na **Slovensko** a usadil sa v Bratislave. Okrem architektonickej tvorby venoval značné úsilie organizovaniu národnej kultúry a osvety. V rokoch 1919 - 1922 pôsobil ako vládny komisár pre zachovanie umeleckých pamiatok na Slovensku. Dokladom Jurkovičovho sociálneho čítania a spoločenskej angažovanosti sú návrhy úsporných rodinných domov a núdzových škôl, ktoré sa však nedočkali svojej realizácie. V rokoch 1927 - 1928 bolo vybudované Jurkovičovo najväčšie dielo - **Mohyla Milana Rastislava Štefánika na Bradle**. V nasledujúcich rokoch Jurkovič vytvoril moderné funkcionalistické stavby ako **Kochovo sanatórium v Bratislave**, či **stanice lanovej dráhy na Lomnický štít**. Obytné domy alebo návrhy cirkevných stavieb však riešil v tradičnejšom duchu, ktorý považoval za primeranejší ich významu a poslaniu. V roku 1938 Univerzita Komenského v Bratislave udelila Dušanovi Jurkovičovi čestný doktorát. V čase II. svetovej vojny sa Jurkovič pre nesúhlas s pomermi stiahol z verejného života a zapojil sa do protinacistického odboja. V roku 1946 bol Dušan Jurkovič ako prvý architekt vôbec poctený titulom národný umelec. Zomrel 21. decembra 1947 v Bratislave. 21. novembra 1948 boli jeho pozostatky uložené na cintoríne v **Brezovej pod Bradlom v Dejinnom pamätníku**, ktorý sám navrhol.

PROJEKT DUŠAN SAMUEL JURKOVIČ – NÁŠ ARCHITEKT

Charakteristika a ciele projektu: Projekt sa orientuje na zachovanie a rozvoj kultúrneho dedičstva a odkazu architekta Dušana Samuela Jurkoviča. Jeho cieľom je vytvorenie nových múzejných expozícií – **Múzea Dušana S. Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom** a **Kabinetu Dušana S. Jurkoviča** v Muzeu luhačovického Zálesí v Luhačoviciach. Partneri projektu zhromaždia doklady o Jurkovičovom živote a diele a formou expozícií využívajúcich i moderné digitálne technológie prístupné mladej generácii ich predstavia verejnosti. Projekt prepája prihraničné regióny Slovenskej a Českej republiky, ktoré majú historicky veľa úzkych väzieb, zbiehajúcich sa symbolicky v osobnosti česko-slovenského architekta Dušana S. Jurkoviča.

Potreba realizácie: Projekt vytvorením novej múzejnej expozície rozšíri existujúcu pamätnú izbu v Brezovej na prvé Jurkovičovo múzeum na Slovensku a Jurkovičovu tvorbu v Luhačoviciach predstaví expozícia vo forme Kabinetu v Muzeu luhačovického Zálesí.

Predkladateľ projektu: *Mesto Brezová pod Bradlom* – vedúci partner projektu a *Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíne* – hlavný cezhraničný partner.

Aktivity projektu: Investičné aktivity na vytvorenie nových múzejných expozícií cezhraničného charakteru a revitalizácia prízemia objektu kultúrneho dedičstva, Národnej kultúrnej pamiatky Národného domu Štefánikovho.

Cieľová skupina: Návštevníci a obyvatelia cezhraničného regiónu.

Miesta realizácie: Brezová pod Bradlom, Luhačovice.

Merateľné ukazovatele: Zhodnotené objekty kultúrneho dedičstva.

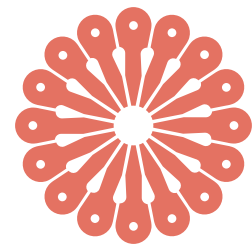
Pozitívna zmena: Zvýšenie atraktívnosti kultúrneho dedičstva pre návštevníkov a obyvateľov cezhraničného regiónu.

Spôsob realizácie aktivít projektu: Muzeológovia B. Petráková a M. Valihora, ktorí sú zároveň projektovými manažérmi tohto projektu, v spolupráci s ďalšími odborníkmi navrhnu nové múzejné expozície cezhraničného charakteru v Brezovej pod Bradlom a v Luhačoviciach. Súčasťou projektu je i revitalizácia prízemia NKP Národného domu Štefánikovho v Brezovej pod Bradlom.

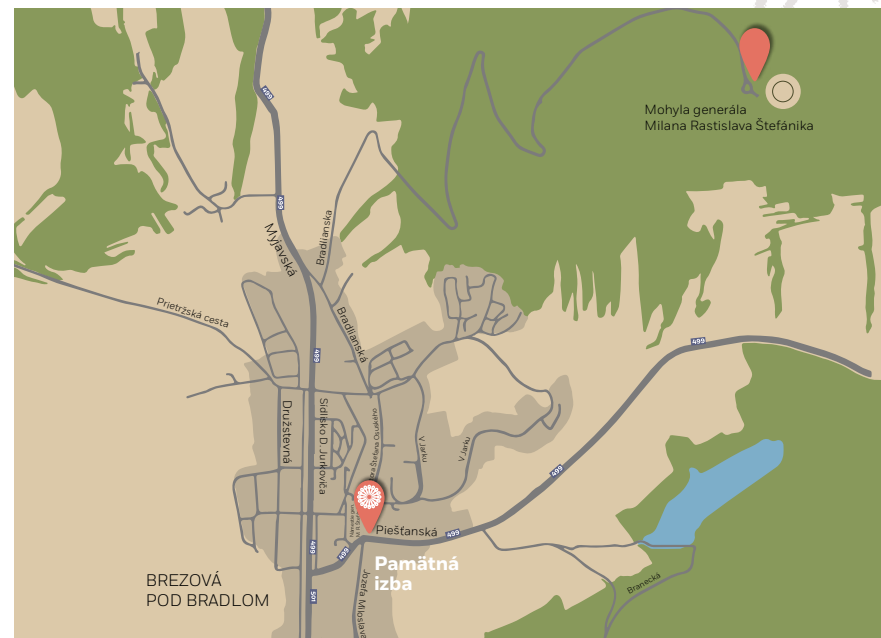
Obe expozície budú otvorené v auguste 2018 – k 150. výročiu narodenia Dušana Samuela Jurkoviča. Súčasťou otvorenia bude i odborný seminár venovaný Jurkovičovi, ktorý sa uskutoční v Luhačoviciach a v Brezovej pod Bradlom, a program pre verejnosť.

VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA PROJEKTU

PAMÄTNÁ IZBA D. S. JURKOVIČA
V BREZOVEJ POD BRADLOM

Pamätná izba
Dušana Samuela Jurkoviča
v Brezovej pod Bradlom

Dušan Samuel Jurkovič mal k rodnému podbradliansko-podjavorinskému kraju hlboký vzťah. V kraji existuje **sedem Jurkovičových diel**, vrátane toho najznámejšieho – Mohyly M. R. Štefánika na Bradle. Všetky sú sústredené **v katastri Brezovej pod Bradlom**. Do rodného kraja sa Jurkovič symbolicky vrátil v novembri 1948, odkedy je miestom jeho posledného odpočinku jeho dielo – Dejinný pamätník na cintoríne v Brezovej pod Bradlom.

Kombináciou pôvodných predmetov a modernej interaktívnej techniky chce Pamätná izba Dušana S. Jurkoviča vyvolať v návštevníkoch zážitok, ktorý im ponúkne možnosť urobiť si názornú predstavu o architektovi Dušanovi Jurkovičovi. Pamätná izba kladie dôraz na Jurkovičov vzťah k rodnému kraju a predstavenie jeho diel v tomto kraji. Vzácnymi exponátmi pamätnej izby sú osobné predmety Dušana Jurkoviča, darované jeho vnučkou. Pozornosť návštevníkov priťahuje najväčší exponát pamätnej izby - originál travertínovej platne z tumbi Mohyly M. R. Štefánika na Bradle. Vystavené predmety sú doplnené reprodukciami plánov a farebných náčrtov Dušana Jurkoviča i fotografiami jeho bohatej tvorby.

Zobrazovanú minulosť pamätná izba približuje nielen pomocou pôvodných predmetov a spomenutých reprodukcii. Pre názornú predstavu je v pamätnej izbe model Mohyly M. R. Štefánika na Bradle a popri klasicknej časti expozície pamätná izba ponúka aj modernú techniku. Veľkoplošná obrazovka umožňuje návštevníkom vzhliadnuť virtuálne prehliadky Jurkovičovej tvorby a k dispozícii je i interaktívna dotyková obrazovka.

ĎAKUJEME ZA SKVELÚ EXPOZÍCIU!
SKROMNÚ ROZSAHOM, ALE VEĽMI KVALITNE
ZREALIZOVANÚ:-)
T. Vlček
A. Vlček
ZÁPADOSLOVENSKE MÚZEUM
V TRNAVE

Príjemným je i vytváranie akcentu expozície.
Tak napríklad fúderov, vysokorobných
a domáciach nábytkov od autora expozície.
Ale najmä vďaka skvelým
reprodukciam diel a súkromiu.
Na záver ešte podčiakneme, že
kto myslí na prístup a klasifikáciu
príslušných prístup k hybridizácii tejto
exponície.
D. Vlček
K. Vlček

**Pamätná izba
pripravila
od roku 2015
5 výstav a
12 prednášok.
V roku 2015
ju navštívilo
3835 ľudí.**

Ďakujeme za profesionálny výhľad.
Expozícia je krásna a dobre graficky spracovaná.

15. máj 2016
D. Vlček
K. Vlček

MUZEUM LUHAČOVICKÉHO ZÁLESÍ
V LUHAČOVICIACH

**muzeum
luhačovického
Zálesí**

DOTERAJŠIA CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

Súčasťou otvorenia výstavy bol i podpis **Memoranda o spolupráci**. V memorande je deklarovaná spolupráca mesta Brezová pod Bradlom s luhačovickým múzeom pri príprave projektu cezhraničnej spolupráce **Dušan Samuel Jurkovič – náš architekt**.

V jeseni 2016 otvoria v Muzeu luhačovického Zálesí v Luhačoviciach výstavu **Obnova Mohyly generála M. R. Štefánika na Bradle**. Výstava zapožičaná z Pamätnej izby Dušana S. Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom je venovaná 20. výročiu ukončenia obnovy Mohyly, ktorá sa uskutočnila v rokoch 1989 až 1996. Obnovu Mohyly výstava pripomína dobovými fotografiami a predmetmi.

Pracovnú pozíciu vedúceho projektového manažéra (VPM) vykonáva **Ján Valihora**, iniciátor *Projektového zámeru Dušana Jurkoviča – náš architekt* schváleného Mestským zastupiteľstvom Brezovej 10. 6. 2015, ktorý bol podnetom na vypracovanie tohto projektu. Projektoví manažéri na českej i slovenskej strane sú odborníci, muzeológovia. **PhDr. Blanka Petráková** je vedúca Muzea luhačovického Zálesí a kurátorka Centra pro zpracování odkazu Dušana Jurkoviče v Luhačovicích. **PhDr. Matúš Valihora** je vedúci Pamätnej izby Dušana S. Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom a vedúci Útvaru kultúry a miestnych tradícií MsÚ Brezová pod Bradlom. Finančný manažér **Ing. Alena Jančia** je vedúca Útvaru financií a majetku mesta MsÚ Brezová pod Bradlom.

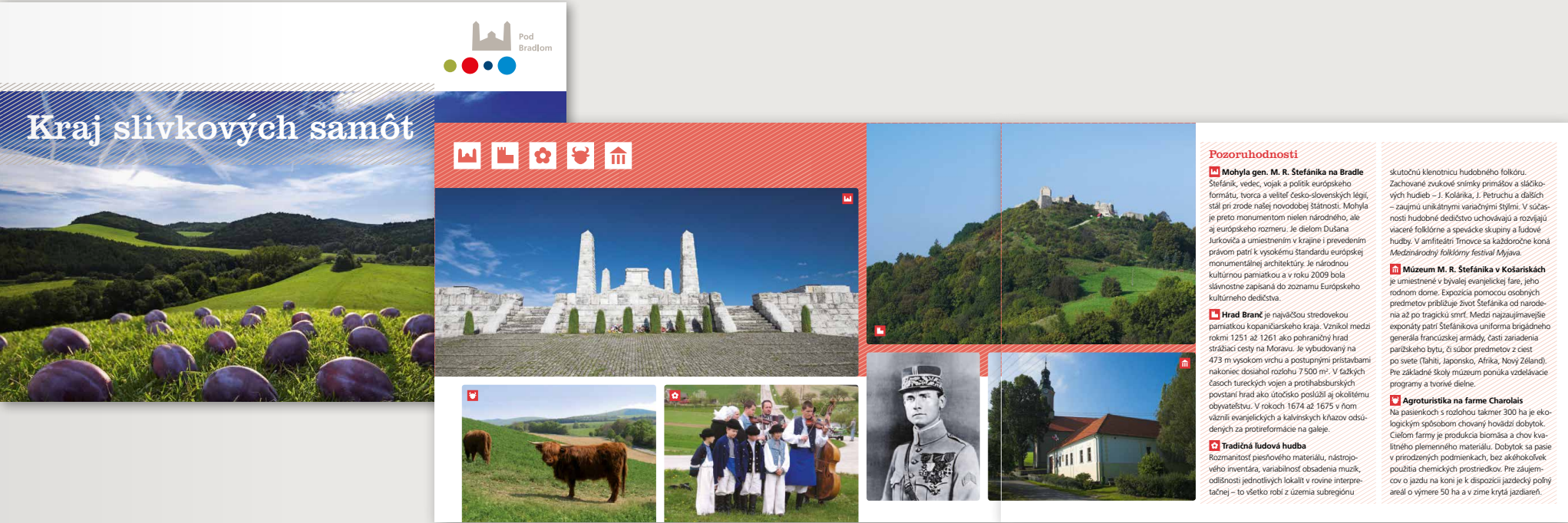

Skúsenosti s realizáciou obdobných projektov
Z titulu svojej funkcie manažéra Združenia obcí subregión Pod Bradlom má Ján Valihora dostatok skúseností s realizáciou obdobných projektov (Z oboch strán Karpát, Partnerstvo v subregióne Pod Bradlom, Tajomné miesta Veľkej Moravy opäť rozprávajú a ďalších 7 projektov). Blanka Petráková sa dlhodobo venuje životu i tvorbe Dušana S. Jurkoviča, je autorkou odborných textov, výstavných projektov, výchovných a vzdelávacích projektov a publikácií venovaných Jurkovičovi a jeho dielu v Luhačoviciach (napr. *Jurkovičovy Luhačovice* spolu s L. Horňákovou, Luhačovice 2007, 2013; *Příběhy domů a vil*, spolu s L. Horňákovou, Luhačovice 2014, *Vize velkých Luhačovic I* ve spolupráci s UTB ve Zlíně, 2015). Matúš Valihora sa venuje minulosti a osobnostiam regiónu, je autorom viacerých publikácií (napr. *Brezová. O minulosti Brezovej pod Bradlom pred rokom 1848*, Bratislava 2011) i námetu a scenára expozície *Pamätnej izby Dušana S. Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom*.

Séria propagačných materiálov subregiónu Pod Bradlom získala v roku 2012 v súťaži vyhlasovanej Klubom fotopublicistov Slovenského syndikátu novinárov a Štátnou vedeckou knižnicou Banská Bystrica

1. miesto – Najkrajšie propagačné materiály o Slovensku

MÚZEUM D. S. JURKOVIČA V BREZOVEJ POD BRADLOM PRIESTOR PRE ZRIADENIE MÚZEA

Národný dom Štefánik vznikol vďaka snahe obyvateľov Brezovej získať priestor pre kultúrny život. Postavili ho v rokoch 1924 - 1925 podľa návrhu Ing. arch. Juraja Chrováta. Vlastníkom Národného domu bol Evanjelický a.v. cirkevný zbor v Brezovej. V roku 1960 bol prevedený do vlastníctva štátu. V roku 1966 sa dostal do majetku Kovových tkanín Brezová, a vnútorné priestory domu prešli úpravami. Ich súčasťou bol i nový interiér hlavnej sály s dvomi veľkorozmerovými art-protismi od akademickej maliarky Sibylly Greinerovej. Po roku 1989 bol Národný dom vrátený Evanjelickému a.v. cirkevnému zboru, v dlhodobom prenájme ho má mesto Brezová pod Bradlom.

Charakteristika budovy

Národný dom Štefánik sa nachádza na Námestí gen. M. R. Štefánika, je dominantnou a urbanisticky hodnotnou súčasťou tohto námestia. Pôdorys Národného domu má tvar písmena L s kratším krídlom (24,57 m) orientovaným do námestia a dlhším krídlom (40,43 m) orientovaným pozdĺž Piešťanskej ul. Kratšie krídlo pozostáva zo suterénu, prízemí, dvoch podlaží (druhé je podkrovné) a monumentálneho schodiska spájajúceho všetky podlažia. Dlhšie krídlo obsahuje hlavnú sálu a jej technické zázemie (šatne, javisko). Národný dom Štefánik sa vyznačuje funkčne uváženým dispozičným a konštrukčným rozvrhnutím a umiernenou architektonickou formou doplnenou kubistickými prvkami.

Vzhľadom svoju na historickú, spoločenskú, urbanistickú a architektonickú hodnotu bol Národný dom Štefánik po podniete mesta Brezová pod Bradlom rozhodnutím Pamiatkového úradu SR vyhlásený 4. decembra 2013 za **Národnú kultúrnu pamiatku**. 19. decembra 2014 bola v miestnosti bývalého foyeru na prízemí Národného domu otvorená *Pamätná izba Dušana Samuela Jurkoviča*.

Národná kultúrna pamiatka – Národný dom Štefánik

Dobové fotografie:

Výstavba Národného domu Štefánikovho – 1924-25

Národný dom Štefánik po dokončení

Koncert Cimbalové muziky ZUŠ Zbyňka Mrkose z Brna

Divadelné predstavenie Chlieb s maslom

Národný dom Štefánik je skutočným miestom pamäti. Zažil bezpočet kultúrnych podujatí, návštevy mnohých významných osobností (napríklad: prezidenti republiky, Štefan Osuský, či Alexander Dubček), no i zločinné politické procesy v 50-tych rokoch 20. storočia. Národný dom Štefánik, vybudovaný vďaka zbierke obyvateľov, slúži účelu **byť priestorom kultúrneho a spoločenského života od doby svojho vzniku až dodnes**.

Obyvatelia Jurkovičovho rodného podbradliansko-podjavorinského kraja majú už tradičné väzby k susednej Morave i k českej kultúre. Na kultúrnych podujatiach v kraji sa často zúčastňujú aj hostia spoza hranice a neraz vystupovali i v priestoroch **Národného domu**.

MÚZEUM D. S. JURKOVIČA
V BREZOVEJ POD BRADLOM
PÔDORYS

Plánované otvorenie Múzea –
august 2018 – 150. výročie narodenia
Dušana S. Jurkoviča

- 1

Pamätná izba D. S. Jurkoviča
existujúca expozícia
- 2

Miestnosť „Brezová“
Jurkovičov rodný kraj
Model rodného domu Samuela Jurkoviča
- 3

Miestnosť „Ranný Jurkovič“
Jurkovičova ranná tvorba
Model Jurkovičovho domu v Luhačovičiach
- 4

Miestnosť „Jurkovičova izba“
Dioráma s pôvodným nábytkom
- 5

Prístupové chodby a multifunkčná hala
- 6

Šatňa
- 7

Kuchynka
- 8

Toalety
- 9

Audiovizuálne vybavenie
v existujúcej sále

MÚZEUM D. S. JURKOVIČA V BREZOVEJ POD BRADLOM

VIZUALIZÁCIE

Celkový pohľad na plánované rozšírenie

Brezová
Jurkovičov rodný kraj
Model rodného domu Samuela Jurkoviča

Ranný Jurkovič
Model Jurkovičovho domu v Luhačoviciach

Jurkovičova izba

Miestnosť „Brezová“

Pevné panely a vitríny

Mobilné stredové panely
s interaktívnou dotykovou obrazovkou

Nástenné panely
Stará Brezová

Busta Jana Husa
originál

Model rodného domu
Samuela Jurkoviča

Vitrína s brezovským
krojom

Nástenné panely
Stará Brezová

MÚZEUM D. S. JURKOVIČA V BREZOVEJ POD BRADLOM VIZUALIZÁCIE

21

SK

Projekt plánuje vytvorením novej múzejnej expozície cezhraničného charakteru rozšíriť existujúcu Jurkovičovú pamätnú izbu na **prvé Jurkovičovo múzeum na Slovensku**.

V miestnosti **„Brezová“** bude predstavené miesto, v ktorom Jurkovič vyrastal, a ktoré položilo „pevný základ životným postojom, ako aj hlbokému vzťahu Dušana Jurkoviča k prírode, národu, vzdelaniu, ľudovej kultúre a umeniu“ (D. Bořutová). Pozdĺž severnej steny je pre exponáty z minulosti Brezovej navrhnutá vitrína. V strede miestnosti bude blok troch mobilných panelov obsahujúci i **interaktívnu dotykovú obrazovku**. Panely sa budú dať presunúť a v prípade potreby uvoľniť celý stred miestnosti. Pri západnej stene bude **model rodného domu Samuela Jurkoviča** – architektovej starého otca a vitrína s brezovským krojom. Pozdĺž stien v juhovýchodnom rohu budú zavesené pásy panelov. Panely budú zhotovené v dvoch variantoch – s tematikou Brezovej a čisté panely pre inštaláciu príležitostných výstav. V juhovýchodnom rohu bude vystavená pôvodná busta z Pomníka Majstra Jana Husa.

Miestnosť **„Ranný Jurkovič“** návštevníkom priblíži Jurkovičovú rannú tvorbu. Pre názornejšiu predstavu bude v severozápadnej časti miestnosti vystavený **veľký model Jurkovičovho domu v Luhačoviciach**. Model chránený plexisklom bude inštalovaný na otočnom podstavci tak, aby si ho návštevníci mohli pozrieť zo všetkých strán. Uprostred miestnosti bude umiestnený veľký obojstranný panel o rozmeroch 2 x 2 m s kombináciou textov a sprievodného obrazového materiálu.

Miestnosť **„Jurkovičova izba“** je plánovaná ako dioráma **s pôvodným, Jurkovičom navrhnutým nábytkom**. Celý priestor bude stvárnený tak, aby v návštevníkoch navodil predstavu dobovej miestnosti.

Pre kvalitnú prevádzku potrebnou a dnešným požiadavkám zodpovedajúcou súčasťou múzea budú i ďalšie priestory na prízemí Národného domu Štefánikovho:

- prístupové chodby (v jednej z nich budú vo vitrínach vystavené ľudové výšivky),
- multifunkčná hala (v prípade potreby slúžiaca na spoločenské stretnutia a pohostenie),
- sála (s novým audiovizuálnym vybavením),
- šatňa, kuchynka, toalety.

Miestnosť „Ranný Jurkovič“

Stredové panely
Nástenné panely
Model Jurkovičovho domu v Luhačoviciach
na otočnom podstavci

Miestnosť „Jurkovičova izba“

Pôvodný nábytok od D. Jurkoviča:
postel', skriňa, toaletný stolík

MÚZEUM D. S. JURKOVIČA V BREZOVEJ POD BRADLOM

MODEL RODNÉHO DOMU
SAMUELA JURKOVIČA

Rodný dom Samuela Jurkoviča (1796 – 1873), starého otca architekta Dušana Jurkoviča, stál v Brezovej v mieste dnešnej Ul. Horný rad. Tento dom bol nielen rodiskom významnej osobnosti ale aj vynikajúcim príkladom miestnej ľudovej architektúry. **Dušan Jurkovič ho preto navrhol uchovať ako pamätný, čo sa, žiaľ, nerealizovalo a v 80-tych rokoch 20. stor. dom zbúrali.**

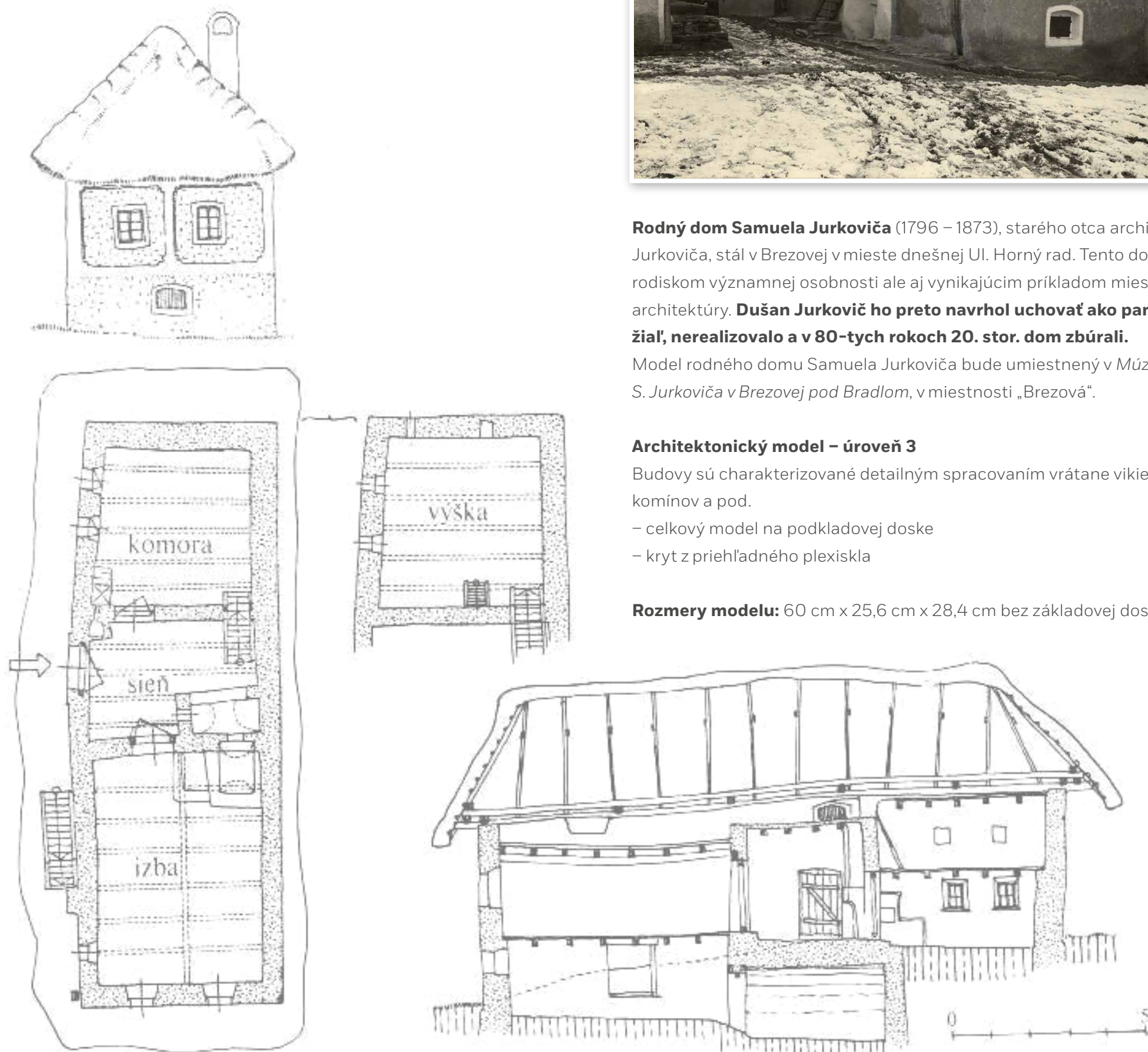
Model rodného domu Samuela Jurkoviča bude umiestnený v *Múzeu Dušana S. Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom*, v miestnosti „Brezová“.

Architektonický model – úroveň 3

Budovy sú charakterizované detailným spracovaním vrátane vikierov, okien, komínov a pod.

- celkový model na podkladovej doske
- kryt z priehľadného plexiskla

Rozmery modelu: 60 cm x 25,6 cm x 28,4 cm bez základovej dosky

MÚZEUM D. S. JURKOVIČA V BREZOVEJ POD BRADLOM

JURKOVIČOVA IZBA

Miestnosť „**Jurkovičova izba**“ je plánovaná ako múzejná kontextualizácia – dioráma, v ktorej bude prezentovaný **pôvodný nábytok navrhnutý Dušanom Jurkovičom**. Tento drevený nábytok – posteľ, skriňa a toaletný stolík – pochádza z hostovských izieb Jurkovičovho domu v Luhačoviciach. Je preň charakteristické použitie opakovaných vejárovitých prvkov či rastlinných ornamentov inšpirovaných ľudovým umením. Nábytok poskytne cezhraničný partner projektu.

Miestnosť o rozmeroch 2,77 x 2,45 m bude vybavená dreveným trámovým stropom na záklop a drevenou doskovou podlahou, ktoré budú vychádzať z pôvodného Jurkovičovho stvárnenia hostovských izieb. Dôležité bude i citlivé vybavenie doplnkami (napríklad: textilie, toaletné potreby, svietidlá... atď.) navodzujúcimi predstavu miestnosti z doby vzniku nábytku (rok 1902) a vhodné nasvetlenie priestoru.

SPOLOČNE ZDIEĽANÉ VÝDAJE

MODELY JURKOVIČOVHO DOMU V LUHAČOVICIACH,
PROPAGAČNÉ MATERIÁLY EXPOZÍCIÍ, ZBORNÍK

Jurkovičův dům, pôvodne zvaný **Janův dům**, stojí na Lázeňském náměstí v Luhačovicích. Vznikol roku 1902 prestavbou starého Janovho domu a susednej budovy kúpeľov. Jurkovič obe budovy spojil ľahkou hrázenou nadstavbou. Do harmonického celku zosúladiť prvky vychádzajúce zo secesie, britského hnutia a karpatskej drevenej architektúry.

Modely Jurkovičovho domu sú plánované v dvoch kusoch – jeden pre *Múzeum Dušana S. Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom*, druhý pre *Kabinet Dušana S. Jurkoviča* v Muzeu luhačovického Zálesí v Luhačovicích.

Architektonický model – úroveň 3

Budovy sú charakterizované detailným spracovaním vrátane vikierov, okien, komínov a pod.

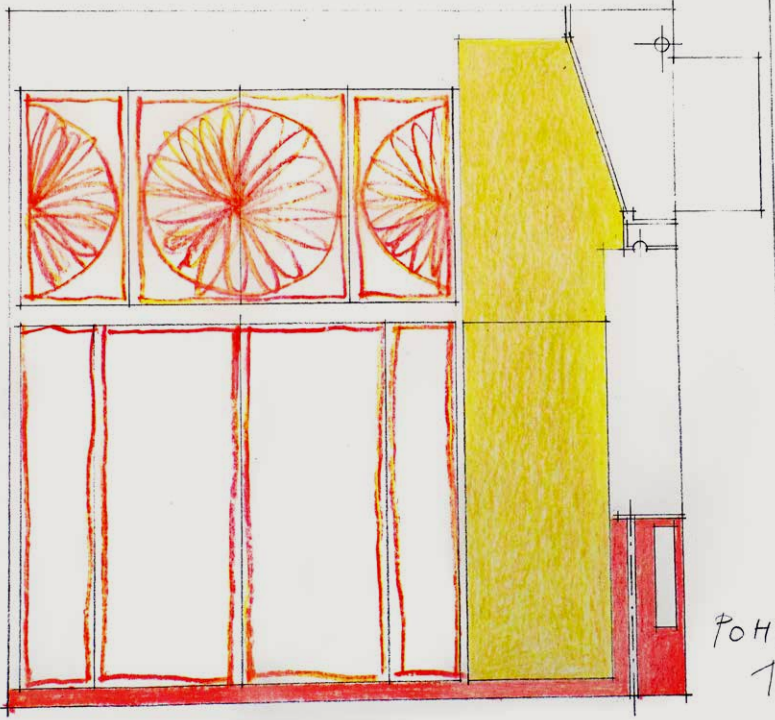
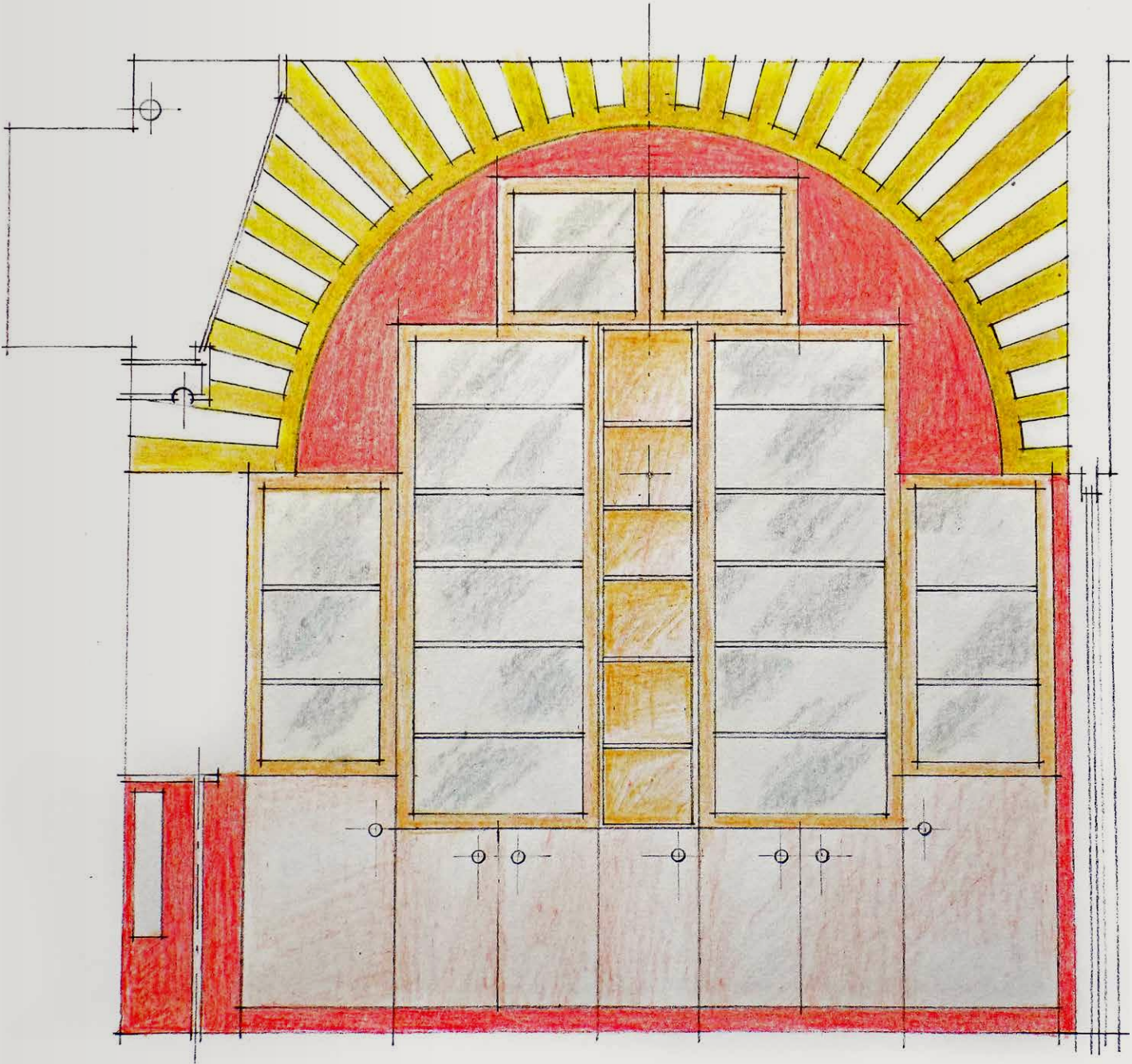
- celkový model na podkladovej doske
- kryt z priehľadného plexiskla

Rozmery modelu: 94 cm x 68 cm x 32 cm bez základovej dosky (Mierka 1:50)

Ako spoločne zdieľané výdaje sú plánované i propagačné materiály oboch expozícií a zborník zo seminára k 150. výročiu narodenia D. S. Jurkoviča v auguste 2018.

KABINET D. S. JURKOVIČA

V MUZEU LUHAČOVICKÉHO ZÁLESÍ
V LUHAČOVICIACH

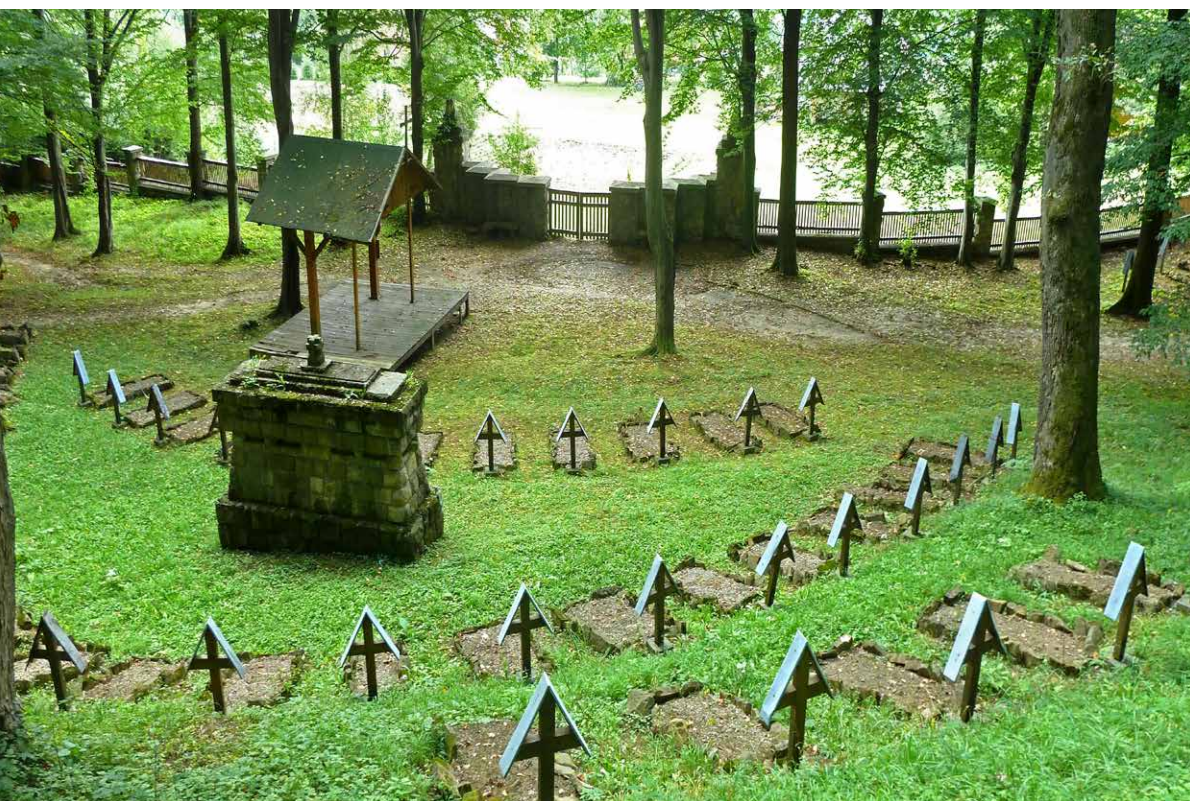
Plánované otvorenie Kabinetu – august 2018 – 150. výročie narodenia Dušana S. Jurkoviča

Virtuální prohlídka nerealizovaných Jurkovičových plánů ve formě aplikace bude dostupná návštěvníkům muzea ke stažení do jejich vlastních chytrých telefonů. Speciální kartonové brýle s tematickým grafickým potiskem současně budou sloužit jako upomínkový předmět Kabinetu.

Cílem projektu je vytvoření expozice přeshraničního charakteru v prostorách Muzea luhačovického Zálesí – Kabinetu Dušana S. Jurkoviče. **Expozice ve formě „kabinetu“ dokumentuje a prezentuje Jurkovičovu tvorbu v Luhačovicích i architektony odborné národopisné práce na českém a slovenském území.** Projekt je platformou pro společnou strategii výchovy ke vztahu ke kulturnímu historickému dědictví na příkladu osobnosti, přesahující hranice států. Záměrem je zatraktivnit historický potenciál, představovaný souborem Jurkovičových staveb i nerealizovaných projektů, **zpřístupnit je veřejnosti moderními formami za pomoci digitálních technologií** a přiblížit je tak mladším generacím.

V Kabinetu budou využity:

- Model Jurkovičova domu v Luhačovicích
- Repliky židlí podle Jurkovičova návrhu pro Luhačovické inhalatorium z roku 1903
- Mobiliář – vitríny a knihovny
- Audiovizuální vybavení
- Elektronická prezentace exponátů
- Virtuální prohlídka nerealizovaných Jurkovičových plánů

VÝZNAM PROJEKTU A JEHO UDRŽATEĽNOSŤ

Dušan Samuel Jurkovič sa svojim životom i dielom na českej i slovenskej strane cezhraničného regiónu natrvalo zapísal do kultúrneho dedičstva oboch národov. Jurkovičov význam dokladá i skutočnosť, že jeho tvorba mala a má aj medzinárodný ohlas i uznanie, a rozmer takpovediac stredoeurópsky – jeho stavby sa nachádzajú na území troch dnešných štátov – Česka, Slovenska a Poľska (Jurkovičove haličské cintoríny).

Hlavný význam projektu spočíva v zachovaní a rozvoji kultúrneho dedičstva a odkazu architekta Dušana Samuela Jurkoviča na českej i slovenskej strane cezhraničného regiónu a v jeho prezentácii širokej verejnosti. Za týmto účelom partneri projektu vytvoria nové múzejné expozície cezhraničného charakteru využívajúce i moderné digitálne technológie prístupné mladej generácii.

Múzeum Dušana S. Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom bude prvým múzeom venovaným Jurkovičovi na Slovensku. Vznikne v mieste, v ktorom Jurkovič vyrastal, v ktorom je pochovaný a v ktorom existuje sedem jeho diel, vrátane toho najznámejšieho – Mohyly M. R. Štefánika na Bradle. Múzeum a revitalizované prízemie Národného domu Štefánikovho zároveň obohatia dosiaľ nedostatočnú ponuku pre rastúci počet návštevníkov areálu Bradla s Mohylou M. R. Štefánika (v r. 1915, 70 500 návštevníkov).

Jurkovičove diela dodnes dominujú luhačovickým kúpeľom a udávajú im nezameniteľný tón. **Kabinet Dušana S. Jurkoviča** návštevníkom Muzea luhačovického Zálesí v Luhačovicích priblíži **Vízi veľkých Luhačovic** – veľkorysý Jurkovičov koncept kúpeľného urbanistického celku z rokov 1902 – 1913, z ktorého sa realizácie dočkali iba niektoré objekty.

Udržateľnosť projektu garantujú zriaďovatelia múzejných expozícií *Mesto Brezová pod Bradlom* a *Zlínsky kraj*. Zabezpečia prevádzku expozícií, čím v plnej miere garantujú finančnú i technickú udržateľnosť projektu aj do budúcnosti.

Jurkovičov život a jeho tvorba sú základom spolupráce partnerov i po skončení projektu. Partneri budú i naďalej pokračovať v už dnes prebiehajúcej výmene výstav a spoločných podujatiach prepájajúcich cezhraničný región.

Námet na cezhraničný projekt

Dušan Samuel Jurkovič – náš architekt

vypracovala:

Hana Zábranská

Na príprave námetu sa podielali:

Matúš Valihora

Blanka Petráková

Ján Valihora

September 2016

